

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek. anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KOZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyom-
 dászatjában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kp.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kp.

Selyemfonót Zombornak!

Salóban esodálkoznia kell az em-
 bernek, ha a selyemtenyésztési
 kimutatást, melyet Bezerédj Pál
 miniszteri megbízott ur állított
 össze, olvassa s abból látja, hogy
 városunk selyemtenyésztési ipara
 mily óriási léptekkel haladt előre azon idő óta,
 mely időn belül a selyemipar előmozdítását lan-
 kadhatatlan buzgalmu néptanítónk, Kuzmics Lajos
 vette kezébe.

Hogy szavaink valódiságáról bárki is meg-
 győződhesse, álljanak itt a hivatalos kimutatás
 nyers. de sokat mondó számjegyei. 1881. és
 1882-ik évben városunkban csakis a szerb tanító-
 képezde foglalkozott a selyemiparral; már 1883.
 évben fentnevezett tanítónk lett a selyemtenyész-
 tés helyi biztosául a magas kormánybiztosságnak
 ajánlva. ki is azonnal 51 tenyésztőt toborzott;
 1884. évben már 83 tenyésztője volt; 1885. év-
 ben felszaporodott a tenyésztők létszáma 156
 egyévre; 1886. évben volt 222 tenyésztő és 1887.
 évben a tenyésztők 322 főnyire szaporodtak és
 összesen 58 métermázsa gubót szállítottak be az
 apatini beváltó hivatalba.

Egyfelől a selyemzetnek ily példátlanul me-
 leg felkaroltatása vidékünkön, másfelől pedig a
 szépen neki indult iparág fejlődése utáni lelkesed-
 és, e tételeknél néhány refleksióra kényszerít.
 Ugyanis a „Bácska“ ismételve megemlítette már
 és más lapok hasábjain is olvastuk, hogy a ma-
 gas kormány a jövő tavasszal Uj-Verbász közsé-
 gében, a község által ingyen adományozott föld-
 területen selyemfonókat fog felállítani; ez lenne,
 tudnunkkal a 4-ik selyemgyár megyénkben. Itt
 önkénytelenül azon kérdés merül fel előttünk,
 hogy miért nem lett eme fonoda Zombornak fel-
 állítva? Hiszen Zombor a megye székvárosa,
 egy nagy és gubótermelésre alkalmas terület kö-
 zéppontja. Azonfölül oly népes város és szegé-
 nyebb lakossága az efféle napszámú munkát úgy
 megszokta és szereti, hogy olcsóbban és jól el-
 mezőbben selyemgyár sehol felállítható nem lenne.
 Talán Zombor nem lett volna képes szabad terü-
 letet ingyen e célra adni? vagy nem elég nagy
 a környéke arra nézve, hogy a fonókat elegendő
 gubóval ellássa?

Mi kik úgy Zombor szab. kir. város nagy-
 lelkűségét, valamint annak környékét ismerjük,
 bátran ki merjük mondani: hogy Zombornak mind-
 kéll kelléke meg van. Hisz láthatjuk a fenti ki-
 mutatásból, hogy mennyire haladt maga e város
 a selyemgubó nyers termelésében. Környékének
 pedig minden helysége üzi ezen iparágat. A mi
 a *lézi napszámot* illeti, ebben sem volna hiány;
 mert ha a kőművesek mellett a 16—20 éves
 leányok 30—40 kr napszámért, saját élelmezésük
 mellett, dolgozzák az oly fárasztó munkát: akkor
 a fonást is minden bizonnyal a nekik kiszabott
 15 fitért havonta szívesen végeznék, amennyiért
 Verbászon aligha fogják végezni. És ebből még
 azon előny is származnék, hogy nem kellene a
 leányok lakásáról, sem pedig azok élelmezéséről
 gondoskodni; tehát nem is volna szükség egy
 ily épület felállítására.

Hogy az ily sokoldalú előnyök dacára miért
 lett Zombor mellőzve? ezt nem értjük; okait sem
 akarjuk itt kutatni, hanem csak annyit mondunk,
 hogy úgy az állam, valamint városunk is előny-
 ben volna, ha Uj-Verbász helyett városunkban
 lenne a selyemfonoda felállítva.

Az állam előnye már az olcsóbb építkezés,
 ezenkívül pedig a jutányosabb munkaerő lenne.

Városunk előnye pedig az, hogy szegény,
 de munkás hajadonainknak mintegy menhelyül
 szolgálja a fonoda, mivel itt nem lennének a mai
 kor fajtalanóságainak prédaul dobva, hanem tisztas
 munkával szerezné pár száz hajadon a mindennapi
 lét fentartásához szükséges filléreit. És mindezt
 mit kellene városunknak áldoznia? Városunknak
 vagy a volt régi selyemgyárat (fábrikat), vagy a
 régi epreskertet, a régi vágóhid mellett kellene
 odaadnia az államnak, ha esetleg városunkat érné
 azon szerencse, hogy itt építtetnék a selyem-
 fonoda. Ha a fonoda meg volna, akkor selyem-

beváltó intézetünk is lenne és így ismét egy új
 jövedelmi forrás nyílnék ezen sokban hanyatló
 város közönségének.

Kérjük tehát úgy a szegzárdi m. kir. se-
 lyemtenyésztési biztosságot, nemkülönbön a min-
 den jó- és üdvösért lelkesülő erélyes polgármes-
 ter urunkat, gondolkozzanak eme pár soraink fe-
 lett és ha még nem késő, úgy hassanak oda, mi-
 ként városunk szerencsétlenségét a 4-ik, vagy akár
 egy ötödik selyemfonóval.

Adná az ég, hogy a selyemfonoda lenne
 városunk szegényeinek újévi ajándéka! Ehhez
 annál több jussunk van, mert az itt — mint az
 öregebbek tudják — régen is létezett és így
 már a multbeli hagyomány is Zombor mellett
 bizonyít.

Népbarát.

(Népbarát urnak érvei nemcsak itt Zom-
 borban, hanem Szegzárdon is bizonyára figyel-
 met fognak kelteni, sőt ha mi zomboriak valamit
 áldozunk, sikerre is vezethetnek. Részünkről csak
 annyiban teszünk észrevételt, mert nem szeretnők,
 ha a szorgalmas és élelmes uj-verbászi közön-
 ség e cikkeket maga ellen, és nem magunk *mellett*
 írotnak tekintené. Ne rosszalja senki, ha azt
 tesszük, amit a közmondás szentjei, hogy — ma-
 gunk felé hajlík a kezünk. A szerk.)

A Csikér vizszabályozási tervének műszaki leírása.

A Csikér Szabadka sz. kir. város határában kez-
 dődik s Csantavér, Zenta, Ada, Moholy és Petrovosszellő
 községek határában keresztül haladva, a Tiszába szakad.
 Völgye melyben van ágyazva az egész telecskai
 felsőköt képező meglehetősen ártócsató lösz talajba s
 kezdetétől egészen Petrovosszellő töltéséig több
 méter magasságu partokkal bír, mely partok mindenütt
 a Tisza árvi felett fekszenek.

Ugyanek az árvi felett fekszik az ér fenéke is,
 a petrovosszellői határában a petrovosszellő-topolyai út met-
 szése alatt levő szakaszt kivéve.

A Csikér vize a bácsi Tiszaszabályozó társulat véd-
 tőlésének elkészülte előtt a petrovosszellői réten keresz-
 tül jutott a Tiszába, hol rendes folyása nem lévén, el-
 terült, hasznavehetlenné a rétség legnagyobb részét.
 Később a védgát elkészülte után a réthe szakadásnál a
 Csikér is áttörtetvén, ennek vize csak időszakosan —
 midőn a vizállás azt megengedte — boesáttott az addig
 a völgyben mint tartányban, nem ritkán a tiszai árvizrel
 egy magasságu, sőt annál magasabba is raktározott víz
 a petrovosszellői réten át a Tiszába. Ilyenkor úgy a véd-
 gát, mint a Csikér töltése átvágott s mindaddig, míg
 a Tisza vizállása a szabad lefolyást megengedte, a nyi-
 lások nyitva hagytak. Ha a víz a Tiszában az öblözeti
 terepszín magasságuig emelkedett, az átvágásokat el
 kellett tönni, pedig legtöbbször a Csikér vize oly magas-
 ságban állott, hogy alkalmas helyen még mindig szaba-
 don folyhatott volna le.

Eltekintve attól, hogy a nyilások kinyitása és be-
 tömése mindig igen nagy költséggel járt, ez még egyéb
 hátrányokkal is bírt, ugyanis a töltéseknek ujonnan fel-
 hordott darabja mindig igen veszélyes, nehezen védhető
 részét képezte azoknak és midőn egyik oldalról a Tisza,
 másik oldalról a Csikér vize fenyegette előntéssel az
 öblözetet, ezen két szakasz megvédése óriási fáradság,
 illetve összegebe került.

A Csikér gátján vájt nyílást legtöbbször a víz meg-
 nagyobbította, mi által a Csikér vize oly mennyiségben tö-
 dult az öblözethe, hogy annak nagy részét elborította
 elvadította s néhány esztendőre hasznavehetlenné tette.

Később, miután meggyőződtek arról, hogy a Csikér
 vize a réten át célszerűen le nem vezethető, ástak a ma-
 gas partban a petrovosszellői közlegelön keresztül egy
 árkot, melyen keresztül a vizeknek folytonosan szabad
 lefolyása van mindaddig, míg azt a Tisza vizállása
 megengedi.

Magában a völgyben a bajok azon körülményből
 származtak, hogy a lehulló esapadék és forrásvizeknek
 rendszeres lefolyásuk nem lévén, a víz csak igen lassan
 képes lehuzódni, utjában elborítja a völgyet, helyenként
 egész szélességében, mi által az ottani földeket a kultu-
 rára éppen nem alkalmas mocsarakká változtatja.

A bajok tehát, mint a fentebbiekből látható, két
 különböző okból származnak, mihez képest a tervezett
 munkálatok is két külön álló részre oszthatók: az első
 Petrovosszellő községnél egy, a Tiszába vezető rendes
 lefolyás készítését, a másik pedig a völgyben létező baj-
 jok megszüntetését célozza.

A Csikér vizének lefolyása biztosítható vagy egy
 magasparti átmetszés létesítése, vagy egy a réten keresz-
 tül vezető esatorna ásása által.

Ha a réten keresztül akarnók a levezető árkot ve-
 zetni, úgy szintén kétféle módozat áll rendelkezésünkre:
 Vagy 1-ször a levezető árkot kellene mindkét ol-
 dalról a tiszai védgáttal egy magasságu és egyenlő szel-
 vényű töltéssel körül fogunk, mi által azon vonalat, mely
 árvi alkalmával védeni kell s melyen olyankor a

rét művelésére minden körülmények közt hátrányos szí-
 várgás keletkezik, majdnem kétszer oly hosszúra nyuj-
 tanánk; vagy

2-szor a tiszai védőtöltésbe, úgy szintén a Csikér-
 nek a réthe torkolásánál emelt gátba egy-egy zsiliplet
 kellene elhelyezni.

A kérdésnek ezen két mód bármelyike szerinti meg-
 oldása első tekintetre láthatólag több költséget okozna,
 mint az átmetszés létesítése. Eltekintve azonban a költ-
 ségektől, a réten keresztül való vezetésnek még más
 lényeges hátrányai vannak.

Az első mód szerinti megoldásnál már említett,
 hogy ezáltal a védendő, illetve szivárgó vonalat meg-
 nagyobbítanánk s ezáltal szaporítanánk a védekezési
 költségeket; a másodiknak főhátránya pedig abban nyil-
 vánul, hogy a folytonos szabad lefolyás nincs általa biz-
 tosítva s előfordulhat olyan eset, midőn még a Csikér
 vizének magassága megengedné a szabad lefolyást, de
 mert mélyebb — a tiszai középvízállásával egy magasságu-
 ban fekvő — területen át akarjuk levezetni, el kell a
 zsilipeket zárni, míhelyt a vizállás azon magasságot el-
 éri, hacsak az öblözetet nem akarjuk feláldozni és viz
 alá juttatni.

Tekintethe véve ezeket, célszerűbbnek látszott a
 réten át való vezetés helyett a magas partban már létező
 átmetszésnek kibővítését tervbe venni.

Az átmetszés oly szelvényvel van tervezve, hogy
 az a vízgyűjtő területre lehulló esapadékot árvi alkalm-
 mával képes legyen elvezetni. A szelvény nagyságának
 megállapítása azon elvből kiindulva történt, hogy a téli
 hónapok alatt lehullott esapadék ugyanazon időszaki fagy-
 nélküli napjait véve számításba, április elsejéig elfoly-
 hasson. A szegedi állomáson 1871—1884-ig terjedő idő-
 szakban észlelt adatok szerint a legnagyobb esapadék
 az 1874-iki télen volt, ekkor az összes elvezetendő esapadék
 106 mm. vízszlopot tett ki, a nem fagyos napok
 száma 67 volt, tehát a mpercenként elvezetendő vízmennyi-
 ség volna 0.1 liter kat. holdanként. Az említett idő-
 szak többi évi jóval kisebb eredményt adnak.

A vízgyűjtő terület 40,000 kat. holdat tesz ki, te-
 hát az elvezetendő vízmennyiség 4.0 köbméter volna
 mpercenként.

Tekintve a vízgyűjtő terület nagyságát, domborzati
 viszonyait, biztosan ki lehet mondani, hogy ezen víz-
 mennyiséget csak legkritikább esetekben fogja a esatorna
 vezetni, de hogy az átmetszés minden körülmények kö-
 zött teljes biztonságot nyújtson, annak szelvénye ezen
 adatoknak megfelelőleg lett megállapítva.

A vízgyűjtő területre lehulló esapadék legnagyobb
 részben nem a felszínen fog a esatornába jutni, hanem
 az ér környékén elterülő magas fekvésű, nagyrészt ártó-
 csató természetű lösz altalajban raktározatván, az
 források alakjában sokkal hosszabb időn át (lehet mon-
 dani egész éven át) fog csak a völgy árkába jutni, úgy,
 hogy a lefolyási idő a számításba vettnek csaknem
 hatszorosával lesz egyenlő.

A völgyben takarékosági szempothól nem az egész
 vízmennyiségre lett az árok tervezve, hanem egy nor-
 mális középvízre.

A tavaszi rohamos hóolvadásból keletkező rend-
 kívül nagy vízmennyiséget az árok jelen szelvény mel-
 lett nem lesz képes vezetni, ilyenkor a víz az árokból
 néhány napra ki fog csapni, míből látható, hogy a völgy-
 fenék célszerűen csakis rétnek használható, mely eset-
 ben az elárasztás semmi esetre károsak nem, sőt inkább
 hasznosnak mondható.

Ezen normális vízmennyiséget, tekintettel arra, hogy
 a lefolyási idő közel hatszorosát teszi az átmetszésnél
 számításba vett lefolyási időnek, a teljes vízmennyiséget
 1/6-ával vettük fel egyenlőnek, vagyis 0.66 köbméternek,
 hogy ez a valósággal közel megegyezik e mellett bizo-
 nyít a Csikérben a víz emelkedésének a 70-es éveknél
 — tehát elég nedves időben — történt megfigyelése.

Ezen időben a lefolyás el volt zárva, s így a víz
 emelkedéséből következtetni lehet az oda mint tartányba
 jutó víz mennyiségére. Az emelkedés 24 órántán 3
 cmt tett ki, az ér tartányul szolgáló részének területe
 150.4 hektár, tehát 24 órán át 45,120 köbméterrel sza-
 porodott a vízmennyiség, vagyis a másodpercenkénti
 víz szaporulat = 0.522 köbméter.

Ha ezen szelvény kicsinynek bizonyulna, a mi
 ugyan nem várható, még mindig célszerűbb azt később
 kiszélesíteni, mint tulságos nagy szelvény tervezése által
 a munkálat létesítését már előre lehetetlenné tenni.

Az árok fenéke úgy lett lehetőleg tervezve, hogy
 az terep alá 1.0 méterrel jusson, az egész hosszon 6
 db 1.0 méterre, 2 db 0.8 méterre és 4 db 0.7 méter
 magas fenék lépcső tervezetnek, mely 12 fenék lépcső-
 nél, hacsak 0.5 m³ vizet számítunk másodpercenként, 68
 löerő adatik át a társulatnak, melyet az különfélelépék
 értékesíthet. Ezen fenék lépcsők palánkfal és a meder-
 nek egy a felső, mint az alsó részen való burkolása által
 biztosítottatnak.

A Csikévölgy alsó részének lecsapolása helyett an-
 nak a halászat igényeinek megfelelővé tétele mutatko-
 zott célszerűbbnek, mert ezen terület oly mélyen fekszik,
 hogy az már a Tiszának középvize által is előntetik.

A halászat szempontjából szükséges, hogy a víz-
 mélység szabályozható legyen, e végett a Csiki esárdá-
 hoz vezető úton építendő hid ehhez képest kell, hogy
 felépíttessék. E hid felső homlokán az ellenfal meghosz-
 szabbításába vájt rovatékba helyezett gerendák által a
 víz könnyen szabályozható, és a halaknak kifogása al-

kalmával az 760 m. adria feletti magasságig le is bocsátható. Ugyanezen rovatékba helyeztetik az esetleg szükséges rostély.

A tervezet keresztülvitele által várható eredmény a következőkben foglalható össze:

1-or. A magas parti átmetszés létesítése által biztosított a Csikér vízének mindenkor szabad lefolyása, mi által a bácsi tiszaszabályozási társulat egyszer s mindenkorra megmenekszik a Csikér által eddig folyton az öblözetét fenyegető veszélytől és bajoktól.

2-or. A völgynek lecsapolása által az eddig ugyszólván hasznavehetetlen mocsár jó minőségű rétté változtatik át.

3-or. Az alsó, le nem csapolt rész az által, hogy a vízfolyás a völgy egész hosszában megnyitattik, rendszeres haltenyésztésre alkalmasá tétetik, ezen terület haltenyésztésre berendezve az eddigi tapasztalatok szerint kat. holdankint 30—40 frtot hozhat.

4-er. A fenék lépcsők létesítése által a társulat rendelkezésére bocsátatik mintegy 70 lóerő, melyet gazdasági gépek s malmok hajtására felhasználhat, vagy másképp értékesíthet.

Az összes költség 68.398 frt 02 kr, melyből az átmetszés létesítésére esik 17.500 frt, mely a „bácsi tiszaszabályozási társulat” terhébe. A völgy rendezésére esik 50.898 frt 02 kr, melyet az egyes érdekelt birtokosok árterületeik arányában fedeznek, az összes érdekelt terület 2367⁶⁰⁰/₁₆₀₀ kat. hold, esik tehát egy kat. hold árterületre 21 frt 50 kr szabályozási költség.

Budapest, 1887. évi május hó 6-án.

Lisznyai.

ELŐFIZETÉSRE FELHÍVÁS

„BÁCSKA”

XI. évfolyamára.

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

☛ Néptanítók számára: ☛

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor** könyv- és könyomdájába küldendők.

Hírek.

Szorb olvasóinknak a mai ünnepek alkalmából boldog karácsonyt kívánunk!

Athelyezés. Dekker Pál, helybeli közigazgatási gyakornok, Scultéy kulai szolgabíró betegségeinek tartamára Kulára helyeztetett át.

Választás. A „Zentai Hitelszövetkezet” m. é. december 28-án Közies Aladart könyvelőnek választotta.

Meghívó. A zombori jótékony magyar nőegylet 1888. január 14-én a Vadászúrt szálló termében jótékony célú táncfüzért rendez, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja. Kezdeté este 8 órakor. Jegyek előre válthatók Falcione Gusztáv és Sztrilich Zsigmond urak kereskedéseikben. Este a pénztárnál. Személyjegy 1 frt, családjegy 3 frt. Felülvezetése a jótékony cél iránti tekintetből köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Zombor 1888. jan. 1-én. A zombori jótékony magyar nőegylet.

A rendőrkapitányság a napokban már átköltözött a volt könyvtár-féle helyiségbe.

A zombori ügyvédi egyesület a napokban tartotta tisztújító közgyűlést a Vadászúrt-szálló földszinti termében, mely alkalommal titkos szavazás útján a következők lettek megválasztva: elnökké Reitter Nándor, alelnökké dr. Vuits János, titkárrá Paul Kálmán, pénztárosul dr. Bruck Armin, választmányi tagokul: Perviz Sándor, Cziedler János, dr. Momár Gyula és Henneberg Sándor helybeli, dr. Kék Lajos, Scultéy Ede és Diener János vidéki ügyvédek. Határozatba ment, hogy az ügyvédi egyesület enklíratot nyújt be Dömötör Pál kir. járásbíróhoz, a járásbírósnál tapasztalt hiányok célszerű javítása iránt.

Rakodczay Pál szingizgató f. 1888. évi január hó 2-án a zombori önkéntes tüzoltó-egylet javára a „Tót leány” című népszárművet adatta, mely alkalommal a bevétel 213 frt 40 kr, a költség 74 frt 94 kr, maradvány pedig 138 frt 46 kr volt. Ennek fele része 69 frt 23 kr a tüznél megsérült tüzoltók segélyalapja javára a mai napon átadott. Zombor, 1888-ik évi január 2-án. Meleher Rezső, pénztárnok. — Az alap javára átvettem és gyűmöléselőleg a zombori takarékpénztárba elhelyeztem. Zombor, 1888. évi január hó 3-án. Bittermann Nándor, segédtitkár és pénztáros.

Ünnepek sorrend. A 23-ik gyalogezrednél, illetve a 6-ik honvéd gyalog-földandár 4. és 5-ik zászlóaljánál. Apatinban március 5., 6., 7., 8., 9., 10-én. Zomborban március 12., 13., 14., 15., 16., 17-én. Almáson március 19., 20., 21., 22., 23., 24-én. Baján március 26., 27., 28., 29. és április 4., 5., 6., 7-én. — A 6-ik gyalogezrednél, illetve a 6-ik honvéd gyalog-földandár 5., 6-ik zászlóaljánál. Palánkán március 5., 6., 7., 8., 9., 10-én. Hódásghon március 12., 13., 14., 15., 16., 17-én. Kulán március 19., 20., 21., 22., 23., 24., 26., 27., 28-án. Újvidéken április 9., 10., 11., 12., 13., 14., 16-án. Zsalyán április 18., 19., 20., 21., 23-án. Títelen április 25., 26., 27., 28., 30-án. — A 86-ik gyalogezrednél, illetve a 6-ik honvéd gyalog-földandár 3., 4., 6-ik zászlóaljánál. Topolyán március 2., 3., 5., 6., 7., 8., 9-én. Ó-Becsén március 12., 13., 14., 15., 16., 17., 19., 20-án. Zentán a járásnál március 22., 23., 24., 26., 27., 28-án. Zenta városnál április 4., 5., 6., 7-én. — Kelt Zomborban, 1888. évi január hó 4-én. Schmausz Endre, alispán.

Egy kalandor. Érdekes vendége van pár nap óta városunknak egy 17 éves suhanc személyében, aki fiatal kora dacára már beutazta Egyiptomot, Török-, Görögországot, Ausztria-Magyarországot s nem kevesebb,

mint hét nyelvet beszél folyékonyan. Atyja zombori szül. letési cipész, névleg Bóni Gyula, aki ezelőtt 25 évvel kívándorolt Kairoba, hol több évi bányakódás után az egyiptusi alkirály kertésze lett. Itt született hősiünk is. Az öreg Bóni egy pár év múlva Konstantinápolyba költözött s ott vendéglőt nyitott. Géza fiát az elemi iskolák elvégzése után cukrásmesterségre adta, mit az szorgalmasan végig is tanult. De az édességek és gyümölcsök helyett inkább a földrajz, idegen tájak és népek érdekelték; alig várta, hogy felszabaduljon s beállhasson tengerésznek. Egy Triesztbe induló hajó végre megadta neki a várva várt alkalmat. Felkapaszkodott a hajóra azzal az elhatározással, hogy Triesztből Pólába megy s ott beáll tengerésznek. Csakhogy ő tervezett, de a trieszti rendőrség végeztet. Alig tette lábát a szárazföldre, a trieszti rendőrség azonnal nyakon csípte s miután megtudta, hogy a fia atyja zombori illetőségű, a szerencsétlent, mint „foglalkozásnékülit”, Zomborba toloncolták. A legnagyobb hidegben, könnyű nyári öltönyben ért Zomborba. A helybeli rendőrség a konstantinápolyi magyar-osztrák konzul útján azonnal értesítette Bónit fia sorsáról s egyúttal a fia származására vonatkozó okmányokat is megküldeni kérte. A fiatal Bóni Géza, ki a magyar nyelvet folyékonyan és tisztán beszéli, egyelőre még okmányai meg nem érkeznek, a helybeli szegényházban kap ellátást s aztán beáll önkéntesen ide közös hadseregbeli katonának.

Érdekes évforduló. 1788-ban néjvekor rendelkezte el II. József császár, hogy az addig héberül vezetett zsidó anyakönyvek németül vezetendők és hogy minden zsidó köteles tetszés szerinti, de okvetlenül német vezetéknevet választani. Ma — ugymond a Magyar Zsidó Szemle — úgy lehetne legméltóbban megülni ezen évszázados jubileumot, hogyha a zsidók a szabad névválasztás jogával élve, önkéntesen magyarokkal cserélnék ki az erőszakkal rájuk diktált német neveket.

A Dombay színészpár távozásuk alkalmával a közönségnek s a helybeli sajtónak az irántuk tanúsított jóindulatát leghálásabb köszönetüket fejezik ki.

Gyászír. Alulírottak legmélyebb gyermeki fájdalommal értesítik rokonait, barátait és ismerőseiket, hogy özvegy Ivánkovich Mihályné szül. Vidákovich Krisztina, a felejtethetlen jó anya, anyós és öreganya f. évi január hó 4-én reggel, rövid szenvedés után, életének 61-ik évében elhunyt. A boldogultnak hullt tetemei f. évi január hó 5-én d. u. 4 órakor fognak a régi sírkertben lévő családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni, az engesztelő szent mise-áldozat pedig f. évi január 8-án d. e. 9 órakor fog a róm. kath. templomban az Urnak bemutatni. Nemes-Militics, 1888. évi január hó 4-én. Áldás és béke hamvaira! Dr. Dekker Gyuláné szül. Ivánkovich Anna, leánya. Dr. Dekker Gyula, kir. alügyész, veje. Oszkár, unokája.

Monostorszegeiről írják: Tekintetes szerkesztő ur! Beesés lapja mult évi 103-ik számában olvastam, miszerint a monostorszegei maradvány földet Szauerborn Károly és Falcione Lőrinc urak, zombori lakosok s birtokosok vették meg Wámoscher és Róheim urak ellenében. Az igazság érdekében kénytelen vagyok a nyilvánosságra hozni, miszerint nemcsak fenti urak, hanem Monostorszegei községnek 102 kisebb-nagyobb birtokosa ellenében vették meg. Monostorszege, 1888. évi január 2-án. Tisztelettel Kapetanovits János, jegyző.

A szabályai „Olvasó-kör”-nek mult hó 26-án megtartott tisztújítása alkalmával elnöknek Garay Károly, alelnöknek Fűrő László, pénztárnoknak dr. Steiner Soma, jegyzőnek Szászner Győző és tisztí ügyésznek dr. Básztyes Pál választottak meg.

Táncvigalom. A zentai tüzoltó-egylet az „Eugen-herceg” szálló dísztermében saját zenekarának közreműködésével f. hó 7-én zártkörű táncvigalmat rendez.

Hímen. Dr. Spitzer Mór, zentai ügyvéd, e hó 10-én esküszó örök hűséget Martonoson a kedves Vajda Juliska kisasszonynak.

Földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterümlő. Az ipartörvény (1884. évi XVII. t. c.) 5. §-a által felhatalmaztatván megállapítani és felsorolni azon mesterségeket, melyeknek üzéséhez a kellő képzettséget a 4. §. értelmében ki kell mutatni és megjelölni azon ipartanfolyamokat, ipartanműhelyeket, iparszakiskolákat és az iparoktatás ismeret körére kiterjedő tantervvel bíró tanintézeteket, a melyeknek bizonyítványt igazolt sikeres látogatása, a tanoncebizonyítvány bemutatása s a két évi műhelybeli foglalkozás nélkül is elégséges a 4. §-án említett képesítéshez kötött mesterségek üzésére; továbbá ugyanazon törvény 101. §-ának C. pontja azt rendelvén, hogy annak, a ki élte 15-ik évét betöltötte és gyakorlati ipariskolát bevégezt, munkakönyv adandó, — e két rendbeli törvényes intézkedés végrehajtása céljából következőket rendeltem. Az említett törvény végrehajtásáról szóló általános rendeletem 2. és 3. §-ában megjelölt összes képesítéshez kötött mesterségeknek — az ács, építőmester, kőműves és kőfaragó mesterségek kivételével önálló üzésre jogosítottak mindazok, a kik a budapesti kir. József műegyetemen oklevelet nyertek, — a kivételt képező négy mesterségre néve a képesítés, valamint a szükséges engedély továbbra is csak az 1884. évi október hó 30-án 46. 188. sz. a kibocsátott itteni rendelet értelmében megszereshető. Feljogosítottak továbbá az arany, ezüstműves és ékszerész; az arany, ezüst és fémverő, a mázoló és fényező, a rézöntő, réz és bronzműves, a szobafestő és a tájétk- és pipa-faragó iparok önálló üzésére azok, a kik a budapesti iparművészeti iskolát; az asztalos, a bádogos, bognár, esztergályos, a harangöntő, a kádár, a kályhakészítő, a kelme- és fonálfestő, a kovács, a kütésináló, a lakatos, valamint a rézöntő, réz- és bronzműves mesterségek önálló üzésére azok, a kik a budapesti állami középiskolát; az asztalos, az esztergályos, a harangöntő, a kovács, a kütésináló, a lakatos és a rézöntő, réz- és bronzműves iparok önálló üzésére azok, a kik a kassai közép-ipariskolát s végre az asztalos ipar önálló üzésére azok, a kik a budapesti I. kerületi állami elemi- és polgári iskolai tanítóképzőnek ipartanműhellyel összekötött gyakorló polgári iskoláját sikerrel látogatták és végbizonyítványukban megjelölték, illetőleg megjelölték azon mesterségek, a melyekben az illető a képesítést megszerelte. Azon gyakorlati ipariskolákat, továbbá a melyeknek bevégezése folytán az említett 101. §. C. pontja értelmében az illetőnek, ha 15. élet évét betöltötte, munkakönyv adandó, következőkben sorolom fel. Az ács, a kőfaragó és a kőműves, továbbá az asztalos és lakatos mesterségeknél; a kolozsvári fa- és vasipar-építési szakosztállyal összekötött tanműhely. Az asztalos

mesterségénél; a galgóci állami polgári finiskola mellett fenálló asztalos ipartanműhely; a huszti felső népiskolával kapcsolatos asztalos ipartanműhely; a korponai államilag segélyezett községi felső népiskola mellett fenálló asztalos ipartanműhely és a nagyszőlősi állami polgári iskola műasztalos tanműhelye. Az asztalos és esztergályos mesterségeknél a homonai műfaragó szakiskola, a miskolci államilag segélyezett községi polgári iskolával kapcsolatos asztalos, esztergályos és faragó ipar tanműhely, valamint a zalaezerségi polgári finiskolával kapcsolatos gyakorlati ipariszkola. Végre a lakatos mesterségénél az alsó mecenséi lakatos tanműhely (szerveve az állami felső népiskola mellett) a kismártoni állami polgári iskolával kapcsolatos lakatos ipartanműhely és végre a sepsi szt. györgyi polgári finiskolával kapcsolatos lakatos ipartanműhely. A megnevezett iskolák, illetőleg tanműhelyek igazgatóságai, a végzett tanulók részére kiállítandó végbizonyítványokban az 1884. évi XVII. t. c. 5. §. 101. §-ának C. pontjára, valamint ezen rendelet számára és keltére való hivatkozással mindig megjelölni az illető mesterséget, illetőleg mesterségeket, a melyeknek önálló üzésére vagyis az iparigazolványoknak kiállítására az illetőtől a tanoncebizonyítványoknak be és a két évi műhelybeli foglalkozásnak kimutatása nem követelhető, vagy pedig azon mesterségeket, a melyekre néve az illetőnek, ha élte 15. évét betöltötte, a munkakönyv kiadandó. Az első fokú iparhatóságok (ipartestület) pedig kötelesek a megjelölt bizonyítványok előmunkái részére a kért iparigazolványt, illetőleg a munkakönyvet minden további igazolás nélkül kiadni. Önként értendő, hogy azoktól, a kik a fentebbiek szerint valamely mesterség önálló üzésére jogosítva vannak, de ezen jogukkal élni nem kívánának, az illető mesterségnek segédi minőségben való gyakorlására a szükséges munkakönyv meg nem tagadható. Végre figyelemztetendő az első iparhatóságok (ipartestület) hogy ezen rendeletem által az ipartörvény 2. §-ának azon rendelkezése, a mely szerint kiskorúak, életkoruk 18 évének betöltése után atyjuk, illetőleg gyámjuknak gyámhatóságilag jóváhagyott beleegyezésével üzhetnek ipart és ez által teljes kornakká válnak, érintve nincs. Budapest, 1887. december 20-án A miniszter helyett Matlekovits s. k.

Birtokváltozás. Dr. Sztojkovits Péter 250 holdas szép birtokát összes felszerelésével együtt megvette Wény Márton apatinai birtokos 85,000 frtért.

Halálozás. Zentán a nyug. r. kath. kántor, hosszas betegeskedés után, a napokban 71 éves korában elhunyt. Béke hamvaira!

A bekerített vadászterületen lött vadak szállítása. A fegyveradórol és a vadászati adóról szóló törvény végrehajtása tárgyában kibocsátott belügyminiszteri rendelet értelmében a tilalmi időszakokban a vadnak nemcsak adásvévése és nyilvános étlapra jegyzése, hanem szállítása is szigorúan meg van tiltva s az ezen rendelkezés ellenére szállított vadak lefoglalandók és a helyi szegények javára elkobandók. Ezen rendelkezés azonban nem vonatkozik a kerítéssel elzárt helyeken bármikor lehető vadak szállítására. Lehető visszaélések megelőzése végett azonban az ily helyeken lött vadak szállításának a tilalmi időben igazolványok mellett kell történnie. Ilyenek: az illető terület tulajdonosának vagy bérelőjének, vagy ezek megbízottjainak az illetékes községi előjáróság által láttaozott bizonyítványa. Kérdés merülvén föl az iránt, vajjon ezen bizonyítványok megjelöltek alá esnek-e? a pénzügyminiszter kijelentette, hogy mintán ezen igazolványok a törvényes intézkedések ellenőrizhetése végett és így tisztán hivatals ebből állítatnak ki, az illetéki díjgyűzők 79. tételenek c) pontja értelmében épp úgy, mint a vadászati jogról szóló törvény 38. §-a nyomán kiállítandó bizonyítványok, illetékmentesek.

A bor-, hus-, cukor- és sörfogyasztás megadóztatásáról szóló új törvények alapján a pénzügyminiszter körrendeletet bocsátott ki valamennyi pénzügyigazgatóságokhoz. E szerint azokat a községeket illetőleg, a melyek fogyasztási adója külön-külön megváltás vagy bérbeadás útján az 1888. évre és esetleg az 1889. és 1890. évekre kihatólag e rendelet megjelenésekor már biztosítva van, első sorban figyelem fordítandó arra a körülményre, hogy az adóztatásban az 1888. XLVII. t. c. határozmányai folytán oly lényeges változás következett be, a mely egy a megváltozott községet, regálet-lajdonost, vagy társulatot és haszonbérlet, mint a kinstárt följogosítja arra, hogy az ebbeli szerződést az említett törvényeknek a mult évi december hó 31-én történt kihirdetésétől számított 30 nap alatt fölmondhassa és hogy az ekként fölmondott szerződés a fölmondásra kitűzött 30 nap lejárta után a következő hó első napjától számított két hónapig, vagyis 1888. évi március hó végéig, az eddigi föltételek mellett érvényben marad. — A Budapest főváros zárt adóterületén 1888. évi április hó 1-6 napjával fennmaradó adóköteles cikkek április hó 2-ikáig egészen, minden levonás nélkül írásban bejelentendők s ugyanazon hó 20-ikáig megadóztatandók, de csak az esetben, ha a bornál egy hektolitert, a busféleknel egy métermázsát, cukornál és cukorkészítménynél 25 klogrammot, s a sörnél egy hektolitert meghaladnak.

Hímen. Újvidéken Niedermayer Gyula ipar- s kereskedelmi tanár jegyét váltott a kedves Hergel Elvira kisasszonnyal.

Előfizetési felhívás. A legnagyobb tisztelettel van szerencsém a n. é. közönséget ezennel értesíteni, miszerint „A téves nevelési rendszerek áldozatai, vagy a társadalmi erkölcs hanyatlásának okai” című alatt a nevelészet köréből vett rajzaimat sajtó alá rendezem. Művem magában foglalja a mai korban lábra kapott téves nevelési rendszer módszerét, benne foglalva találjuk e rendszer nevelési miködésének mikéntjét, továbbá — karos hatásának eredményét — biographikus alakban bemutatását eszközölve az életből merített esetek után. A helyes nevelési szabályra rámutat és rávezeti a szülőt, nevelőt, hogy a ferdeségekre vezető hibák és elvek elhagyásával miként kelljen nevelnie. Művem továbbá a téves rendszer nevelési elveinek feltüntetésével magyarázatot ad arra néve is, hogy az öngyilkosságok, defraudációk, társadalmi tévelygések, erkölcsi disszoldcióknak alapjai melyeket a napi sajtó oly gyakran regisztrál, mikben rejlenek és mily nevelési módszer készíti azon bajokat elő. A mű ára 85 kr leend. A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradtam. Batina (Baranya megye), 1887. december 17-én. Jung Ferenc.

A topolyai kaszinóban az 1888-ik évi tisztújítás a következő eredménnyel folyt le: Elnökök: dr. Iladzy János, alelnökök: Koch Bernát, pénztárnok: Honig Zsigmond, ügyész: Vincze Lambert, jegyző: dr. Mannheim Armin, választmányi tagok: Császár Péter, Radimetzky Ferenc, Límbeck Károly, Jedlicska Lajos, Buchwald Simon, Adler Mór és Somogyi Géza urak lettek.

Táncestély. Az újvidéki nőegylet f. hó 21-én táncestélyt rendez.

Állati monstrem. Topolyán nem régiben egy tehén fej nélküli borjút ellett. A torzalak elő részén egy nyílásban néhány fog volt látható és ehhez közel oldlat csupán a fejdómra mutató egy esontképzés. Az életet nélkülöző szörnyet Jedlicska közs. állatorvos természetudományi előkára kiadatni kérte, azonban, ami elég helytelen, a esőkönyös s babonás tulajdonosó esodolányt kiadni vonakodott.

Főtáncpróba. Herezenberger Sándor folyó hó sán tartja ez idei főtáncpróbát. Kezdeté 7 órakor. Belepődjé férfiak részére 40 kr, nők részére 20 kr.

Irodalom.

Az „Eredeti Magyar Daltár” előfizési felhívása. Jövére néve kétszeres erővel fogunk azon lenni, hogy folyóiratunkat a magyar zenekedvelő családok körében valódi szükségpótló kedvelt organumná tegyük. Folyóiratunk eddigi iránya és célja általánosságban véve ezutánra is változatlan marad; hírneves zeneszerzők tollából fogunk közölni eddig még sehol nem jelent eredeti nép- és műdalokat s igyekeznünk fogunk, a magyar dalt a mai napság sajnálatosan lábra kapott idegenesen, cifrállkodó, beltartalmitlan keveset mondó felületes irányból visszatérni ismét amaz egyszerű, ékornyatlan, nemzetiesszájatos mederbe, melyben őseink hamisítatlan, szívhez szóló dallamai folytak. S hogy e célunkat lehetőleg megközelíthessük, annak erős biztosítékát nyújtjuk széleskörű összeköttetéseink, s törőlmesszett magyaros izlésű zeneszerzőinknek vállalatunk körül csoportosult egész fényes serege. Hogy pedig folyóiratunk minden családnak, minden nevelőnek s minden ügyelőnek annál megláthatóbb és kedvesebben látható vendége lehessen, elhatároztuk, hogy újévől kezdve minden számhoz egy félívnyi külön mellékletet adunk, olyan tartalommal és iránnyal, mely a mennyire szükséges, ép oly annyira új, s más ilyenmű vállalatoknál mindeddig teljesen mellőzött. Sajnosan tapasztaltuk és tapasztaljuk ugyanis, hogy dajkadánánk, valamint iskolai gyermek-dalaink közt vajmi sokat hallani naponta, melyekben minden inkább található, mint igazi nemzeti zamat, ritmus, fordulat. Az említett dallamok nagy része idegen szerzők műveiből szivárog be az iskolákba, s a színpadról letanult léha operettek, vagy éppen a kőbörgő kintornás sipládája nyomán kerül a esecsemőt ringató anya és dajka ajakára. Mivel pedig mi éppen nem tartjuk közömbös dolognak, ha a esecsemő, vagy serdülő növendék idegenes zamatú, érzékrentő énekek, avagy a nemzeti fajsajátságát a leghívebben kifejező hamisítatlan magyar dallamok zöngelmei mellett növekedik; ez okból célunk fenntízelt mellékletünkben időről-időre oly apró, részint iskolai énekeknek, részint dajka danáknak alkalmas darabokat adni, melyek míg egyfelől a legőgyökeresebb magyar szerzők és vidékeknek születtek, addig másfelől egyszerű, kedves szépségükben művészi értékkel is bírnak. Hadd legyen rendelkezésére a magyar tanítónak s a magyar anyának igaz magyar termék, melyet akár az iskola padján, akár a bölcső felett danolnak el: a gyönyörű-küldetés mellett egyszersmind a nemzeti dalköltészet iránti érzékét is jó eleve istápolja, erősítse. Csekélyke dolognak látszik talán első tekintetre, de a nemzeti szellem éltudatos erősítésére talán ily apróságok is lehetnek befolyással. Hiszünk, hogy a magyar tanítók és anyák örömmel fogadják ebbeli törekvéseinket. Mellékletünkben azonban, a változatosság kedvéért, nem csupán kizárólag az iskolai és gyermekdalok művelésére szorítkozni, hanem időnkint föl fogunk eleveníteni egy-egy régi kora feledésbe ment dallamot is oly szerzőktől, kik már rég pihennek koszorútan sírban, de a kiknek egyszerű nemes dalaiiban egykor a magyar zeneköltészet geniusa a legerőteljesebb és legjellemzetesebb hangon nyilatkozott. Összeköttetéseink képesen szerencsére abban a helyzetben vagyunk, hogy kimagasló régi jelesünk közül Lavottának, Biharinak, Csermáknak, Ruzsieskának, Rózsavölgyinek, Svasticsanak, Bokának, Bunkának stb. szebbnél-szebb eredetinel-eredetibb ugynevezett „hallgató nótái” állnak bőségben rendelkezésünkre. Ima a programunk jövére. Még csak azt jegyeztük meg, hogy a jövő évi első számunk január 10-ike körül fog szétküldetni, aztánra pedig füzeteink minden hó-lén fognak pontosan megjelenni, a nyomást eszközö ceggel egy szerződvén, hogy ez ideig párszor előforduló késedelem többé meg ne történhessék. Tisztelettel kérjük a t. Előfizetőinket becses megrendelésük idején való megfételére, hogy a füzetek szétküldését mi is pontos időben eszközölhessük. Előfizetési ár: Egész évre 4 frt. Fél évre 2 frt. Negyed évre 1 frt. Egyes szám ára 60 kr. Előfizetheti a „Eredeti Magyar Daltár” szerkesztőségénél Déván (Hunyadmegye). Hazafiúi tisztelettel Hoós János, az „Eredeti Magyar Daltár” szerkesztője.

Műmellékletek és bekötési táblák, Arany János hátrahagyott iratai és levelezéséhez. Szerencsénk van tudósítani, hogy a hátrahagyott iratokhoz és levelezésekhez a következő mellékletek készülnek, melyek a megjelenendő további füzetekhez fognak esatoltatni. Rézmetszet azon olajfestményű mellkép után, melyet Horváth Lipót festőművész egy 1863-iki fénykép — Arany első fényképi fölvétele — nyomán készített. Rézmetszet azon fénykép után, mely 1880-ban készült, és melyre a „Melyik talál” című költemény — lásd a jelen kiadás 1. kötetének 82-ik lapján — vonatkozik. Ezen költemény hasonmása az arekép alatt látható. Petőfi által 1847-ben rajzolt arekép, és a nagy-szalontai esonka torony Petőfi által készített rajza. Arany Jánosné, leánya Juliska és unokája Széll Pirooska areképei. Arany János szülőháznak. Nagy-Szalonta fő terének és esonka tornyának látképei. A Gesztői park és remetelak Mészöly Géza festménye után, melyet Tisza Kálmáné urhölgy volt szíves emlék-albumából a sokszorítás céljára átengedni. Arany nagy-körösi lakházának látképe. Az Arany-család azon címere színyomatban, melyre Toldi Szerelme XII. énekének 112. strophája vonatkozik. Arany Já-

nos négy költeményének és négy levelének hasonmása, köztük a „Naturam furca expellas” című költemény a költő tréfás vázlatával. Petőfi Sándor Arany Jánoshoz intézett első levelének és költeményének, ugy Arany Petőfi Sándorhoz intézett levelének hasonmása 1847-ből. Tompa Mihály Arany Jánoshoz intézett levelének hasonmása, köztük 1868. július 31-éről kelt, kevéssel balála előtt irt utolsó levele stb. A 4 kötetet képező iratokhoz és levelezéshez kétféle bekötési táblák készülnek. 1-ször. Új igen díszes lemezzel, vörös és drapp színben. Egy-egy új bekötési tábla ára 85 kr. 2-ször. Azon lemezzel, mely szerint a 8 kötetes összes művek bekötési táblái készültek, szinte vörös és drapp színben. Ezen bekötési táblák mindegyikének ára 80 kr. A könyvkötők a füzetek bekötése, ugy a mellékletek elhelyezése iránt pontos utasítást fognak kapni. Ráth Mór könyvkiadó hivatala.

Együttérzés és részvét.

A szímpathia az emberi élet egyike nagy titkainak. Ez győzi le a rosszat és erősíti a jót az emberi lélekben s ha meleg részvét alakjában lép fel, győzedelmes lefégyverez minden ellentállást, meglágyítja a legdurvább kedélyt s a szív nemes tulajdonait virágszóra indítja. A kereszténység azon igazságaihoz tartozik, melyek annak alapját képezik, mert ennek egyik törvénye azt mondja: „Szeressétek egymást!”

Ezen szavak az egész világra alkalmazhatók. Az együttérzés és részvét ezen szereteten alapszik, csak más kifejezése az érdeknélküli vonzódásnak. Másnak helyzetébe képzeljük magunkat, annak bánatában és örömeiben osztozunk, segítségére vagyunk, ha arra szükség van, szerencsétlenségében vigasztaljuk s örülünk szerencsésjén.

Nem létezik igazi szeretet s barátság meleg együttérzés s részvét nélkül.

Ha az ember állását, befolyását, vagyonát, sőt egészségét is elveszti, mégis szerencsésnek érezheti magát, de ha embertársainak, vagy egy bizonyos lénynek szeretetét, részvétét kénytelen nélkülözni, ugy terhessé lesz reá néve az élet.

Az persze nem tagadható, hogy a jóság nem viszonoztatik mindig hálával, de az ne zavarjon meg bennünket, túl kell tenni magunkat ezen, mert még a legelvetemültebb ember is érdemes segítségünkre, mellyel egymásnak kölcsönösen tartozunk.

Semmi sem alkalmasabb a vonzódás felköltésére, mint az együttérzés és részvét, melyre még a legdurvább kedélyek is fogékonyak. Egy jó szó, egy barátságos pillantás még ott is segíthet, ahol kényszerrel sem segíthetünk, mert a barátságosság szeretetet és engedelmességet, de a durvaság ellenszenvet és rokonszenvtelenséget szül.

Az együttérzés és részvét tágasabb értelemben az emberszeretet alakját veszi fel s azon fáradozik, minden szegény s szerencsétlennek segítségére lenni, az alsóbb néposztály mostoha viszonyain javítani, az emberek között az általános műveltséget s felvilágosodottságot terjeszteni.

Ezen munka, kötelesség mindazokra néve, kik a sorstól megáldottak, kik vagyon-, tudomány s társadalmi befolyással rendelkeznek; legakább idejük s pénzüknek egy részét kellene az általános jólét emelésére szentelniük.

A pénz hatása azonban igen sokszor túlbecsülik, mert egyáltalában nincs annyi hatása, mint a mennyi neki tulajdonítottatik.

Ha csak mindenki szívből akarna segíteni a másikon, — az erős a gyengének, a gazdag a szegénynek, a tudós a tudatlannak, ugy ez sokkal többet érne, mint a legnagyobb összeg pénz, s több jót teremtene.

Az ember életét azzá teheti, amivé akarja, annyi értéket adhat neki önmaga s embertársaira néve, mint a mennyire e fölött rendelkezik.

Mily sajnálatra méltók azon emberek, kik egész éltükön át önzésből csak a maguk javát tartják szem előtt, kiknek szívéből minden nemes érzés mások sorsa iránt hiányzik, kik a jót, ha teszik is, csak önérdékből s alávaló indokok folytán eselekszik.

Gyakran találkoznak hamis részvéttel s együttérzéssel is, mely csak szavakban nyilvánul, de tettekben nem.

A legjobb s legnemesebb emberek legnagyobb részvéttel bírnak embertársaik iránt s tettekben nyilvánítják azt; ösztön s melegen érdeklődnek mások gondja s szenvedése iránt s igyekeznek valami módon rajtuk segíteni.

Az ember mindenekelőtt központja minden emberi eselekvésnek s gondolkodásnak; ami benne él s belőle kihat, jelentékeny fontossággal bír az egész világra. Nektünk élő emberek kellenek — nem csupán könyveik s pénzüik — hanem ők, maguk! Mit használ mindkettő a szegények s szükségben szenvedőknek, a mezteleneknek s eltaszítottaknak, a társadalomban elveszetteknek s mélyen megsomorodottaknak, ha nem lát más szemében részvétet s szeretetet ragyogni s más szerető szívével nem talál nyíltó menhelyet.

Maistre, a híres francia philosophus és író mozgalomteljes éltének végén így kiált fel: „Nem tudom, milyen lehet egy gazember élete — én soha se voltam az — de egy becsületes emberé számalomra méltó! Kevesen vannak, kiknek utja ezen bolond planétán át igazán jó s hasznos eselekedetek által jeleztetett. Földig akarok hajolni az előtt, kirol azt lehet mondani: „Pertransivit bene — faciendó”; kinek sikerült, embertársait felvilágosítani, vigasztalni, segílyezni; ki igazi áldozatot hozott, hogy jót tegyen. De milyen az emberek szokásos eselekvésmódja? sok ezer közül hányan vannak, kik félelem nélkül kérdezhetik önmagukat: Mit tettem ezen a világon? mennyiben mozdítottam elő az általános jólétet? s milyen hirt hagyok magam után a jó vagy rosszban?”

Korunk legfőbb hibája a kölcsönös szímpathia s részvét hiányában fekszik, mely mint mély örvény választja el a társadalom osztályait egymástól.

A gazdag nem vegyül a szegények közé s viszont; mert az elsőnél hiányzik az igazi együttérzés és érdeklődés, az utóbbinál pedig a szükséges tisztelet s engedelmesség. Eppen ugy a munkaadók és munkások között is megszűnni látszik az egyetértés. Nagy kereskedő és ipar-városokban a gyárosok és munkások egészen elkülönítve vannak, s így nem létezhetik köztük semmiféle rokonszenv és együttérzés. Így jön létre a munkások zavargása, felgyújtják épületeit, veszélyeztetik életét ke-

nyerádójuknak, míg végre katonaság lép közbe, a főcinkosokat elzárják. Mennyi kár háramlik ebből mindkét részre!

Igy fogy folyton a kölcsönös egyetértés s együttérzés, s mindig mélyebb gyökeret ver az egoizmus. Nem ismerjük egymást s nem törődünk egymással, mindenki a maga útján jár vagy on s élvezetek után hajhászva, s a szívek e mellett hidegek s közönyösek lesznek. Egyik se gondol arra, hogy segítsen azon, ki nálánál nagyobb terhet visel, minden összetartás s testvéri érzés veszendőben van.

A lusta s önző ember nagyon keveset, vagy semmit sem törődik embertársaival s a világgal. „Mik ők nekem? mondja ő. Miért segítenék én rajtuk? Hisz éntem se tettek semmit? Szükséget szenvednek? Eh, hiszen mindig lesz szükség, míg a világ világ lesz, nem lehet azt mindentítt eltávolítani, a min nem lehet segíteni, hát azt viselni kell. Mi közöm hozzá?”

Ilyen „miközöm hozzá”-féle ember igen-igen sok van; annyira el vannak merítve saját érdekeikbe s élvezeteikbe, hogy nincs fillik felebarátuk segélykialtásaira figyelni. A lajhár valóban az ily „miközöm hozzá” emberekhez hasonlítja szorgalmas teremtmény.

Hova lett a becsületesség, önzetlenség és hűség a világon?

Elveszetteknek látszanak, minden csak pénz s nyereszkedés körül forog. Mi nemcsak magunkért, hanem másokért is harcolunk és dolgozunk. Az odaadás a család, a szeretet barátaink, rokonaink, polgártársaink, valamint minden embertársunk iránt, s az azokért való folytonos tevékenység s munkálkodás sokkal nagyobb meglegedést s örömet okoz, mintha csupán önérdékeinket szem előtt tartva, azok szolgálatában állunk.

Az együttérzés és részvét az ember legnagyobb dicsőségére válnak. Akár hol lát gondot és szükségét, nyomort és tudatlanságot, nyíltó keze kész vigasztalni és segíteni; meghall minden sóhajt, szeme észre vesz minden könnyűt s nem nyugszik addig, míg amaz el nem főjtotta, emezt fel nem szárította. S mennyi nagyot teremtett már a lélek eme két gyöngye! Gondoljunk csak vissza a rabszolgaság megszüntetésére, iskolák, kórházak, vak- és siketnéma-intézetek, lelenházak, az éhező iskolás gyermekekről gondoskodó egyet stb. efféle emberbaráti intézmények létesítésére!

Mindamellett még nagy működési tér nyílik azok számára, kik a szenvedő emberiségen segíteni akarnak. Mindenítt vannak ápolásra szoruló betegek, mindenítt lehet özvegyeket s árvákat vigasztalni s segítségükre lenni, tudatlanokat tanítani, szegényeket s elbukottakat támogatni, ha csak meg van hozzá az igazi hajlam és szeretet.

Eibeck Gyula,
néptanító.

Becsei ismerőseimhez.

Olvastam egyszer, hogy egy ifjú
Átléven minden éveket,
Óreg napjára — bűnét bánva
Klastromba ment és — vezekelt.
Már régen volt, hogy ezt olvastam
De most, hogy rátok gondolok:
Eszembe jut e történetke,
S a régi dalról dalolok.

Hát lehetséges? Ti volnátok
Kik oly sok szépet tettetek?
Ezer forinttal pártoltátok
Az erdélyrészi egyletet!
S a ledgették, s más szegények
Javára gyűl az adomány:
Ugyan ki himé rólatok, ha
Ezt komolysággal mondanám ...

Emlékszem jól, a napra is még,
Szép nyári alkonyat vala,
Oly ábrándosan nézett rám le
A szerelmesek esillaga;
S én lelkesülten, a lánykáról
Verset faragtam sebtiben:
„No ez kellett csak minékünk még!”
Hurogtatok rám mérgesen.

S került azóta minden ember.
Hogy is ne kérem, bösz dolog,
Verset faragni kedvesünkről
Kinek láttára szűnk dobog ...
Dorbézolás, vagy kártyajáték
Ez rendes úri passzió:
De a ki poétának készül,
Már az csak megkövezni jó.

De, gondolám, nincs veszve minden,
Hibám még helyre hozhatom,
S ez egyszer kedvezett szerencsém,
Hamar megjött az alkalom.
Bált esaptatok, s én frakkot öltve
Szintén ott lejték köztetek:
S bókogaték, hogy: bájos nagysám,
Ruhája igazán remek!

S másnap, alig hogy jött a reggel,
S a nap, mint máskor — felviradt:
Asztalhoz ültem és megírtam
A báltudósítasomat.
Gondoltam, ezzel tán csak mégis
Elnémítom a nyelvetek,
De ember tervez, Isten végez
És gyászosak a végzetek!

Oh szörnyű tévedések átka,
 Hogy előbb meg nem gondolám! —
 A vastag szatóc Rozináját
 A szépek közül kihagyám!!
 S ezóta gyászborult fejemre
 És felhős lett az ég nekem:
 S nem volt szívart hol vennem többé
 Mert felmondátok hitelem! . . .

Mi volt mit tennem? Elhagyálak
 Te kedves város, egy napon
 Lakóid a hol annyi édes
 Emléket hagytak hátamon.
 S már-már feledve, a napokban
 Hallottam újra rólatok:
 Most hiszem csak, hogy mozog a föld,
 Mert ti is megmozdultatok!

Szép, szép dolog, hogy végre mégis
 Megemberelve magatok,
 Felhagytatok a régi elvvel,
 Hogy folyó ellen ússzatok,
 S mert rút fekély a halátlanság,
 Im bizonyíték rá dalom:
 Hogy tetteitek diadalma
 Százmérföldről is óhajom.

Óbecsei.

ÖNTOLYAJOK.

Az életből rajzolta: **Kajabesz.**

Megáll az ablakom alatt — mondhatjuk úgy is, hogy a templom téren — két számár meg egy csákvári ember. Tapogatózó tekintetűből kilátszik, hogy ők turisták, nagy vidéket bejártak már ideig. A „fakó szekér, kenderhám” azt is erősen bizonyítja, hogy ők nemcsak kedvtelésből — passzióból — utaznak, mint az anglusok szoktak, hanem nekik ez hivatásuk, a menyinyiban a csákvári híres fazekas művészet produktumait hordják szét a szélrőza minden irányában.

Felgördülve a függöny — akarom mondani a ponyva — a szekérről, szalma forgácsok közül titogató ki mázas kebelüket, a szebbnél-szebb edények, aztán gyöngéd óvatossággal leszedetnek s sorba állítatnak a templom téren. Van ott fazekak és talak temérdeksége, kis serpenyő, nagy serpenyő, csupor, bögre, szilke, lábos, tányér stb. mintha csak énekelnek, hogy „sárból lettünk, porra leszünk.”

Az ember büszke tekintettel néz rajtok végig, lelkét az édes reménység meleg szellője emelgeti. A két számon azonban — miután kinyitott a hámból — egy pillantásra sem méltatva a sárból gyurt remekek, botanizálni indul a kerítés hosszában, akademiához illő flegmával.

E közben megérkezik az asszony is, az embernek a felesége, a ki val-mi fölöstökömré valót rekvirált férje számára. Akkorra már meztelbős gyerekek serege veszi körül a kiállítást, s mely áhitattal bámulja a csákvári ipar terményeit.

No, azután megkezdődik a vásár. A szomszédasszony kiballag fűrésző tekintetét vetve jobbra-balra, mintha valami tilalmas dolgot ecelekednek. Csakugyan is azt ecelekszik, mert az ura soha a világról meg nem engedte, hogy olyan haszontalanságokért pénzt adjon ki. Pedig jó lelekkel mondhatom, hogy sűrűn előáll náluk az edénybeli szükség. Ismerem a szolid házaspárt, s mivel repülő gyertyatartók, talak, vasalók, lábasok és az ellenszenv kifejezésére alkalmas egyéb eszközökkel szoktak volt egymással társalogni; innen a gyakori edénybeli hiányosság.

Telát a szomszédasszony vásárol. Sorra kérdezi talán valamennyinek az árát, pedig egy krajcárja sine. Sebaj az a csákvári embernek, nem is ad ő készpénzért, jobb szereti a buzáskát, vagy árpáskát. Könnyebben is jut így edényhez a szegény asszony, mert hisz n eleség buza, rozs, árpa minden háznál van úgy összel; hogy így háromnyiba kerül a bögre, vagy lábas: arról a csákvári ember nem tehet.

Igy megértve a dolog mivoltát, visszaspolyog az asszony s most már kötenye alatt szakajtóval tér meg, melyből buzá, vagy árpát esordint a megveendő mázos portékába, olykat kétszer, vagy háromszor kell teleönteni az árában, amint a csákvári ember szeszélye s a vásárló együgyűsége hozza magával. Ime már minden közelben lakó asszony — nem sejtődve közelben az urát — kitaborozott a tere, úgy önlük a csákvári ember zsákjába, az eleség, mintha az valami gabona esarnok volna. És — oh asszonyi együgyűség! — mindenik titokban végzi ezt a műveletet, mindenik azzal a kellemes érzéssel boldogítja magát, hogy most pár szakajtónyi buzáig vagy árpáig meglopta az urát. Balgatag, hát nem magadat loptad meg?

Az előadott dolog az öntolvajlásnak egyik szelid neme, melyet néptünk asszonyai gyakoroltak — azt hiszem — Adám óta és gyakorolni fognak mind világ végeztéig. Tisztelet a kivételnek, mert hát hogy ne volna kivétel is?

Van aztán ennek a ronda szokásnak nem tisztességes fajtája is, mikor azt nem a szükség mozgatja, hanem a hiúság, ravaszág, s egyéb tisztátalanabb szenvedélyek. Ha az egyik asszony, nem tudni minő forrásból új kendőre tesz szert, a másikban rögtön mozgolódik a kívánság ördöge és zsinak, szalomának, lisztecskének bizonytalan irányban, lába kél s kikerül a kendő, ha a föld alól is. És a jámbor fehér nép azt hiszi, hogy valami nevezetes méltányolni való dolgot ecelekszik, ha férje tudtán kívül szerez meg egy s más cikkeket s a célből megloppja önmagát. Legalantasabb fája pedig az, mikor egy-egy darab a majorságból, vagy valami a kamarából a jölekű koresmárosokhoz vándorol asszonyi révén, mert van olyan is. — Sok igazságot fejez ki a nép humora, mikor így notázik:

„Meg ne mondja komámasszony az uramnak,
 Hogy eladtam a kakasom a zsidónak stb.”

Néptünk nagy része igazán nem tudja megbeesülni keresményét. Előre látás, helyes beosztás, a jövővel való

okos gondolás előtte ismeretlenek. Összel, mikor betakarította az esztendő áldásait úgy hozzá fog annak a pusztításához, hogy aztán tavasszal rendszeren az éger könnyes szemmel hagyja el a kamráját. A hol pedig a szükség til az asztalnál vendég gyanánt, ott megjelenik annak a testvére is: az egyenetlenség. Így nemcsak az árpa, buza, liszt vándorol el szakajtónként, hanem a házi béke is. Földművelő embereknél legtöbbször az anyagi szorultság keseríti el a kedélyeket, idéz elő kölcsönös szemrehányásokat s gyűlölködést.

S a ki azt hiszi, hogy az ilyen öntolvajlás bűne, csak a parasztnál otthonos; az nagyon esalódik. A mit a szegény ember felesége üz kiesiben, azt a gazdagé gyakorolja nagyban, az ur asszony meg egész művészettel. Minden rendű és rangú halandónál a ngos uraktól le a favágó dívatos ez a bűn, melyet az asszonyok dícsőségné tartanak szemben a férjükkal, természetes, hogy ennek gyakorlására legnagyobb tér nyílik a gazdálkodó osztálynál. Nem is asszony az, kinek férje tudtán kívül egy kis megkuporgatott pénze nincs.

Gazdagoknál, urí rendben nem maréknyi árpa, liszt stb. képezi a tolvajlás tárgyát, hanem egészen más, sokkal értékesebb holmik. De hát én vagyok annyira diskrét ember, hogy ezeket már nem fecsésem el.

Mint követendő példát aztán a gyermekek is üzik ezt a sportot. Ha nagy olykor megfordulok a sarki boltban a mi „zsidónk”-nál, mindig látom a Janesikát vagy a Pistukát, hogy egy-egy csó kukoricát hoz a javából a mandlija alatt s beváltja azt eukorra. Persze látja a mamájától, hogy az is néha kukoricát, tojást s eifélet rejt a kötenyébe s viszi a kereskedésbe. A „mi zsidónk” szívesen elfogad ilyen naturalékat, megbeesüli azt úgy, a hogy akarja s ad érte annyit, a mennyit éppen akar. S az ilyen boldogtalan vásárlók nem veszik észre, hogy e csekélységnek látszó cserélemből milyen kárt vallanak, az meg eszükbe sem jut, hogy betöréses lopást követtek el a saját kamrájukba.

De hát ilyen „Öntolvajok” csak a gyengébb nem, az asszonyok közül kerülnek ki? Nem biz a. Van a férfiak közt is, bár nem oly nagy számmal, mert a férfiak nincs annyira vérebén a esalafundiság, és a titokban való munka. Mindamellett van férfi is a ki némimemű mellékjövédelmet biztosít magának bekövetkező esetekre, mely jövédelmek inkognitóját az az elv őrzi: „hogy meg ne tudja az asszony.”

Paraszt, munkás emberről az öntolvajlást főleg az időközökben előkerülő szorultság idézi fel, mert az nem törődik sem istennel sem ördöggel mikor szükség szorongatja a torkát. Azt el tudja nézni, hogy gyermeke eszimatlan, rongyos, nem jut ruháskára, könyvre s nem mellet iskolába, de mikor a gégeje megeltek kívánsággal, hogy azt ki ne elégítse: ahhoz nincs benne elég keresztényi lemondás. Hiszen ő kereste. Azért megloppja önmagát, hanem „az asszony ne tudja meg.” A boldog.

Ki nem látta már a székükön, mikor az aratórészt mérik, hogy az első vékek a koresmáros zsákjába vándorolnak, bevallott és be nem vallott adóságek törlesztésére. Olyik munkás úgy jön haza a takarásból, mint a hogy bele ment, tiszten. Megette, megitta keresményét vagy legalább annak a nagy részét, s ami megmaradt volna, az kellett az idő folytán „az asszony tudta nélkül” nevedkedett kontók fedezésére. Tehát azt ellopta magától, sőt a mi keserveiből, ellopta a családjától. Most aztán nekimegy a tételnek semmivel, gondoskodjék róla az állam, az ország pénztára majd segít az inszésekben. Hiszen segítene, ha maga is nem volna inszeges.

Azokban hát estere hajlik az idő. A csákvári ember remekei annyira megrikultak, mint háboruban a hadsornak, zsákjai meg tele lettek a koesin, mely örvedetes esemény emlékeztetere a két jószág is abrakot kapott. Ott ropogtatják nem közönséges örömmel egy vastag terítőről.

Az én szomszédom is hazaérkezett, kinek a felesége első volt ma a vásárlók között. Nem is gyanítja, hogy pár szakajtónyi eleséget ellopott tőle ma a felesége. Gondol is most eféleire. Ugy látszik, egy kis ceet is van benne, mert veres az arca, mint a vasuti lámpás. A kukoricáját adta el a zsidónak, hogy miként és menyinyiert, az nem tartozik a feleségére, hiába faggatja, az ember ravaszul tetetett együgyűséggel tér ki a kérdés elől, mi az asszonyt elvégre is killozza nem valami erős gyökerű türelméről s férje kérdésére, hogy van-e vasora, nagymérvű gyöngédtelenséggel azt feleli, hogy „van ördög aki elvisz, már megint tele van a kobakod te borzák, az istennyila titné meg a dolgot.” Férje azt feleli rá, hogy elkezdi fityólni s indul oda, a hol szívesen látják az embert, a koresmába. Felesége haszaltan kiabál utána, hogy kész az étel, mindjárt talál, ő az első szavát hiszi ezuttal az asszonynak, s nem fordul vissza. Való, hogy az asszony ilyen epés nyilatkozatok nélkül soktól megkímélhetné magát, de hát nem azért asszony, hogy szelid legyen, mikor a férje boros. Jól ismerem őket itt a szomszédban, tanulhatott volna már az asszony, mert tudom, ha most a férje hazakerül, olyan kemény dolog leszen náluk, hogy ahhoz képest a spanyol inkvizíció csak dinom-dánom.

Naptár. Január.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
6 Pent.	Vizkereszt	Vizkereszt	25 N. Karacson
7 Szom.	Bálint, Izidor	Izidor, Raim.	26 Egypt. men.
8 Vas.	A 1 Ep. Erhárd	A 1 Ep. Erh.	27 D Istvan vt.
9 Hétfő	Julán vt.	Marciana	28 20,000 vértanu
10 Kedd	Vilmos pk. hv.	Remete Pál	29 Apró szentek

Felelős szerkesztő: **Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.**
 Laptulajdonos és kiadó: **BITTERMANN NÁNDOR.**

NYILTTÉR.* Nyilatkozat.

Obláth Miksa ur, a „Bácska” f. é. december hó 16-án megjelent 100-ik számának nyiltterén azt állítja: „hogy a közte és Szerdahelyi Zsigmond fiam közt fenn forgó ügyben, az általa követelt lovagias elégtételt meg

*) Az e rovatban közöltékert nem vállal felelősséget a szerk.

nem történetése s annak a rendőrség tudomására juttatása csakis fiamtól kerülhetett ki.”

Az igazság érdekében szolgáljon felvilágosításul, az itt általam leirt tényálladék.

Folyó évi december hó 4-én délelőtti 10 óra tájban Obláth Miksa ur meglátogatott; mely alkalommal érzékenyen panaszkolt előttem: „hogy tegnap dec. 3-án a körvadászat alkalmával Zsiga fiam ő ellene kvalifikálhatlan sértő szavakat használt, nevezetesen: hogy ő „lúd húson hizott Jordán.”

Akkor még nem ösmerve az előzményeket; Obláth urnak egyoldalú előadása után, helyteleníttem fiamnak eme elejtett szavait s ígertem, iparkodni fogok a baráti viszonyt közöttük ismét helyreállítani és őket kibékeltetni.

Obláth ur azonban oda nyilatkozott, hogy békeltetésről szó sem lehet. Ha Angliában volna, tudná mit tegyen; itt ő lovagias elégtételt követel, e végett már irt is Szegedre segédekért.

„Engedjen meg Obláth ur! — mondtam — ha már szándékát előzetesen tudomásomra hozta, nem fogja tőlem rossz néven venni, ha én mint apa s önnék tisztelője, e párbaj megtörténhetését — mint törvényellenes, büntetés alá eső vétséget — akadályozni fogom. Bocsásson meg Obláth ur, folytatam, nincs szándékomból sérteni; de tekintve ama szoros baráti viszonyt, mely ön és fiam között eddig létezett; én önnék ezen eljárását henegecsnek tartom. Ha önnék komoly szándéka fiammal megverekedni, mire való a kihívást velem tudatni? Ugy is gondolhatta, hogy én mint apa, ily középkori barbar gyilkoló elégtétel-adásba bele nem egyezem. Ha sértve érzi ön magát, indítson beesületsértési pert!”

Erre Obláth ur azt mondotta: van elég mód a rendőri felügyeletet kijátszani.

O-Kanizsán, 1887. december hó 30-án.

Szerdahelyi János.

Nyilatkozat.

Az igazság érdekében kinyilatkozatom, hogy Obláth Miksa és Szerdahelyi Zsigmond urak között fennforgó ügyben a készülődő lovagias elégtételadást és kihívást nem Szerdahelyi Zsigmond ur juttatta tudomásomra, hanem Obláth Miksa urnak a vadászat alkalmával tett nyilatkozata szolgáltatott gyanut arra nézve, hogy lépteiket rendőrileg figyelemmel kísérem.

O-Kanizsán, 1887. december hó 31-én.

Bugyi József,
rendőrbíró.

Nyilatkozat.

A fenti két nyilatkozat eléggé bizonyítja, hogy kinek az eljárása kvalifikálhatatlan, ki vitte a nagy közönség elé ezen személyi ügyet, Obláth Miksa-e, ki még atvámát sem kímélte, hanem a kihívást előtölkeresé, érzékenyen panaszkodik; majd előtte Don Quijotte hoként fenyegetődzik, vagy én? ki Obláth ezen lovagiatlan eljárására a kihívást egyszerűen visszautasítottam.

Hogy Obláth mily kvalifikátlanul viselkedett az ó-kanizsai vadásztársaság tagjaival és annak vendégeivel is szemben, eléggé bizonyítja, hogy — kebeléből kizaratott.

O-Kanizsán, 1887. évi december hó 31-én.

Szerdahelyi Zsigmond.

HIRDETÉSEK.

4450. szám.

polg. 1887.

A vajszkai uradalmi társaság, illetve Garai Károly budapesti lakos tulajdonához tartozó s zárgondnokilag kezelt halászáti jog **1888. évi január hó 18-án d. e. 9 órakor** a hód-sághí kir. járásbíróóság hivatalos helyiségében a végrehajtási törvény 210. §-ához képest bírósági kiküldött közbejöttével következő feltételek mellett haszonbérbe adatik.

1. A haszonbér ideje 3 évben állapittatik meg, de a tulajdonosnak joga leend, mind a három év november 1-én a bérletet felmondani.

2. Óvadék fejében árverezők 1000 frtot kötelesek letenni, mely összeg az évnegyedenként előzetes részletekben lefizetendő haszonbérnek, utolsó részleténél fog levonásba hozatni.

3. Az esetben, ha a legmagasb ígélet a mostani haszonbér összegét, azaz 8000 frtot eléri vagy meghaladja, az árverés eredménye további jóváhagyást nem igénylendő, ellenesetben bírósági jóváhagyás szükséges.

Az árverezés, illetőleg versenytárgyalás szóbeli árveréssel és írásbeli zárt ajánlatokkal fog megejtetni.

Hód-sághon a kir. járásbíróárnál 1887. évi december hó 29-én.

Jusits,
kir. járásbíró.

Vendéglő-bérbeadás.

B.-Almásón a „Koroná”-hoz címzett

nagyvendéglő

1888. évi február hó 1-étől fogva
2 évre bérbeadó.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Kráhl Károly

B.-Almásón.